

❖ *объединить усилия по решению трансграничных экологических и социально-экономических проблем и тем самым способствовать переходу стран ОЧЭС к экологически устойчивому развитию.*

3. Национальным статистическим органам стран ОЧЭС продолжить работы по адаптации национальной статистики к международным стандартам, учитывая при этом отдельные особенности стран и сохраняя специфические показатели, отражающие эти особенности и используемые для формирования соответствующих временных рядов.

4. Усилить координацию между специалистами стран ОЧЭС для расширения исследований и разработки методических проблем сравнимости показателей стран в области научно-технической и инновационной деятельности.

5. Расширить исследования истории экономических, торговых, культурных и научных связей стран региона, подготовить и издать совместные сборники трудов на эти темы на английском языке и национальных языках стран-участниц.

6. Продолжить адаптацию национальных систем подготовки и аттестации научных кадров к требованиям общеевропейских стандартов в духе Болонского процесса, сохраняя и усиливая при этом национальные достижения и позитивные особенности.

7. Участники симпозиума рекомендуют правительствам стран—членов ОЧЭС:

❖ *определить, базирываясь на результатах форсайтных исследований, приоритеты научно-технологического и инновационного развития каждой из стран и разработать эффективные механизмы их реализации;*

❖ *шире использовать индикаторы Инновационного табло ЕС для мониторинга состояния научно-технологического и инновационного развития стран и формирования согласованной научно-технической и инновационной политики;*

❖ *предпринять настойчивые усилия для наращивания научного потенциала каждой из стран, повышения наукоемкости их валового внутреннего продукта до значений, к которым стремится объединенная Европа.*

8. Участники симпозиума с удовлетворением отмечают активную роль Национальной академии наук Украины в организации исследования научного потенциала стран — членов ОЧЭС и проблемы активизации сотрудничества ученых региона и просят в дальнейшем продолжить работу в этом направлении совместно с национальными академиями наук других стран — членов ОЧЭС, а также с Международным центром черноморских исследований.

*Л.Ф. Кавуненко, канд. экон. наук,
зам. директора ЦИПИН НАН Украины*

Науково-теоретична конференція «Гармонізація науки і вищої освіти в умовах інформаційного суспільства»

20—21 березня 2008 року в Києві в Національному авіаційному університеті (НАУ) відбулася науково-теоретична конференція «Гармонізація науки і вищої освіти в умовах інформаційного суспільства». Організатори конференції — Національний авіаційний університет і Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г.М.Доброва НАН України.

У роботі конференції взяли участь викладачі, аспіранти, магістри та сту-

денти НАУ, представники інших навчальних та академічних закладів: Санкт-Петербурзького державного університету (Росія), Університету Васедо (Японія), Інституту філософії імені Г.С.Сковороди, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г.М.Доброва НАН України, Центру гуманітарної освіти НАН України, Інституту світової економіки і міжнародних

відносин НАН України, Київського національного економічного університету імені В. Гетьмана, Київського національного лінгвістичного університету, Київського національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, Національного торговельно-економічного університету, Інституту літератури НАН України, Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь), Донбаського державного технічного університету (м. Луганськ), Національного аерокосмічного університету ім. М.Є.Жуковського (м. Харків), Харківського університету повітряних сил, Національної музичної академії ім. П.І.Чайковського (м. Харків), Харківського національного університету внутрішніх справ, Миколаївського державного гуманітарного університету, Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В.Винниченка, Кіровоградського національного технічного університету, Кіровоградського інституту регіонального управління та економіки, Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г.Короленка, Полтавського національного технічного університету ім. Ю.Кондратюка, Житомирського державного університету імені І.Франка.

Конференцію відкрив проректор з наукової роботи Національного авіаційного університету, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор *В.П.Харченко*. Він привітав учасників конференції та окреслив актуальні проблеми, пов'язані з необхідністю гармонізації науки та вищої освіти в інформаційному суспільстві. З вітальною промовою до учасників конференції також звернувся директор Гуманітарного інституту НАУ, доктор філологічних наук, професор *А.Г.Гудманян*.

Пленарне засідання проходило під головуванням професорів *Л.Г.Дротянко* і *В.І.Онопrienка*. Воно було відкрито доповіддю доктора філософських наук, професора, завідувача відділу зарубіжної філософії Інституту філософії імені Г.С.Сковороди НАН України *В.В.Ляха* «*Інформаційне суспільство і пошук нової освітняської парадиг-*

ми». У своїй доповіді він розглянув проблему втрати ідентичності особи в інформаційному суспільстві. У доповіді доктора філософських наук, професора Київського національного університету імені Тараса Шевченка *В.В.Львіна* «*Людина розумна, постлюдина, протолюдина: інформаційний вимір*» розглядалися філософські аспекти переходу від людини сучасного типу до постлюдини в умовах інформаційного суспільства. Доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Гуманітарного інституту НАУ *Л.Г.Дротянко* в своїй доповіді «*Постнекласична наука в контексті інформаційного суспільства*» розглянула специфіку функціонування постнекласичної науки, приділила увагу філософським аспектам становлення сучасного фахівця, визначила завдання університетської науки. Зацікавленість аудиторії викликала доповідь кандидата історичних наук, доктора філософії Університету Васеда *О.К.Микал* «*Україна в перспективах розвитку сучасної інформаційної цивілізації*», в якій було розглянуто перспективи розвитку української освіти та проблеми впровадження кредитно-модульної системи навчання та комп'ютерних технологій в Україні. Доктор філософських наук, професор, завідувач відділу методології і соціології науки Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України *В.І.Онопrienко* у своїй доповіді «*Проблема незасвоєності знань в контексті ідеології інформаційного суспільства*» розглянув можливі шляхи подолання проблеми незасвоєності знань в контексті інформаційного суспільства, зосередив основну увагу на необхідності використання новітніх інформаційних технологій як засобу підвищення ефективності індивідуально-варіативної освіти.

Роботу секції «*Інформаційне суспільство як нова соціальна реальність*» відкрила кандидат філософських наук, професор Центру гуманітарної освіти НАН України *Т.Д.Суходуб*, яка розглянула основні принципи формування спеціалістів у сучасну епоху глобалізації та трансформацію критеріїв раціональності в інформаційному суспільстві. Співголова секції доктор

філос. наук, професор кафедри філософії Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г.Короленка *С.В.Куцелал* розглянула трансформацію онтологічних засад буття людини в умовах інформаційного суспільства. Проректор з науково-педагогічної роботи Донбаського державного технічного університету канд. філос. наук, доцент *В.В.Патерикіна* у своїй доповіді головну увагу присвятила кризовим явищам особистості в умовах інформаційного суспільства. Асистент кафедри філософії НАУ *А.Ю.Морозов* проаналізував специфіку постмодерністського сприйняття дійсності в умовах інформаційного суспільства. Про особливості формування культури сучасної молоді, роль філософії у процесі становлення сучасного фахівця та необхідність більш ефективного викладання гуманітарних дисциплін говорила у своєму виступі канд. соціол. наук, доцент Кіровоградського державного педагогічного університету ім. В.Винниченка *А.А.Фабрика*. Інституціональній ролі релігії в сучасному світі та значенню викладання світових релігій для формування толерантності був присвячений виступ канд. філос. наук, доцента кафедри філософії НАУ *О.А.Матюхіної*, який викликав значний інтерес учасників секційного засідання. Канд. філос. наук, доцент кафедри філософії НАУ *І.В.Богдановський* у своїй доповіді наголосив на зростанні значення філософії у сучасну інформаційну епоху, адже саме філософія формує світоглядні основи особистості, вчить її принципам плюралізму та толерантності. У своїй доповіді канд. філос. наук, доцент кафедри філософії НАУ *Я.М. Кунденко* розглянула проблеми гуманізації сучасної освіти та взаємодію наукового й міфологічного світоглядів у сучасному інформаційному суспільстві. Значний інтерес учасників конференції та наступне активне обговорення викликала доповідь канд. філос. наук, професора Київського національного економічного університету *В.Х.Арутюнова*, присвячена аналізу інформаційного суспільства та його ролі як гармонізатора науки і вищої освіти в системі цивілізаційних координат сталого розвитку. Канд. філос. наук, доцент Національ-

ного університету державної податкової служби України *В.Г.Лавський* розглянув трансформацію та кризу моральних цінностей в умовах інформаційного суспільства. Старший викладач кафедри філософії НАУ *Л.А.Ороховська* у своїй доповіді зачепила актуальну проблему взаємозв'язку науки та освіти як чинників трансформації вектору «Північ—Південь» в умовах глобалізації. Докторант Київського педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова, канд. філос. наук, доцент *Е.М.Герасімова* звернула увагу на ціннісні аспекти соціально-економічних процесів у постіндустріальному суспільстві. Викликали інтерес також доповіді *О.М. Сідоркіної* «Релігійна свідомість в умовах інформаційного суспільства», *О.А.Ауліна* «Інформаційне суспільство і проблеми міфотворчості», *Ю.А.Задубняк* «Нові аспекти визначення символу в інформаційну епоху», *В.О.Жолдакова* «Феномен мультикультурності в інформаційну епоху» (всі НАУ).

Роботою секції «*Особливості розвитку науки в інформаційному суспільстві*» керував кандидат філос. наук, професор НАУ *Є.Ф.Сластенко*. У своїй доповіді він проаналізував співвідношення гуманізації та гуманітаризації у сучасній освіті та науці. Співголова секції доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри систем управління літальними апаратами НАУ *В.М.Азарсков* розглянув специфіку застосування інформаційних технологій при підготовці космонавтів. Слід особливо відзначити доповідь аспіранта НАУ *О.Л.Шевченка*, який висвітлив основні аспекти взаємодії натурального та мисленнєвого експерименту в умовах інформатизації наукового знання та специфіку здійснення влади у сучасну інформаційну епоху. Старший викладач кафедри філософії НАУ *С.М.Ягодзінський* в доповіді «*Соціальна стратегія науки в інформаційному суспільстві*» розглянув зміни соціальної стратегії науки в інформаційному суспільстві, перетворення науки на дискурс та можливість застосування досвіду провідних іноземних вузів щодо впровадження новітніх інформаційних технологій у навчальний процес українських закладів освіти. Канд. філос. наук, доцент Кіро-

воградського національного технічного університету *З.В. Стежко* розглянула проблему трансформації наукової раціональності в концептах постмодерну. Асистент НАУ *М.В. Дворнік* аналізувала особливості комунікації вчених у замкнених мікрогрупах. Асистент кафедри філософії НАУ *Н.А. Ченбай* розглянула специфіку науково-технічного знання. Увагу аудиторії привернула доповідь аспіранта НАУ *Т.Г. Русяєвої*, яка розглянула когнітивну спрямованість учених як фактор формування інтегрованого методу освіти. Викликали інтерес також доповіді *О.В. Тузлової* про роль науки в оптимізації сучасної освіти та *О.П. Скиби* про основні риси стилю сучасного наукового мислення.

Роботою секції «*Інформаційні технології як засіб навчання в університеті*» керувала доцент кафедри філософії НАУ, канд. філос. наук *Н.М. Сухова*. У своїй доповіді вона розглянула освіту інформаційної доби як спосіб реалізації головних соціальних суперечностей. Також було проаналізовано основні альтернативні можливості подальших реформ вищої освіти в Україні. Доцент кафедри філософії НАУ *Л.В. Каднікова* головну увагу у своїй доповіді приділила моральним основам формування особистості, вона розглянула також прикладні аспекти викладання філософії англійською мовою в умовах інформаційного суспіль-

ства. Її доповідь спричинила активну дискусію учасників секції. У доповіді доцента кафедри філософії НАУ, канд. філос. наук *Р.А. Черног* головну увагу було приділено формуванню екологічної культури сучасної молоді та необхідності діалогу як основи для толерантного ставлення людей один до одного у наші непрості часи глибоких суспільних трансформацій. Асистент кафедри філософії НАУ *У.П. Кошетар* розглянула взаємозв'язок між традиціями та інноваціями в професійній освіті. Доцент кафедри філософії *Л.І. Мокляк* присвятила доповідь розгляду естетичних чинників формування гуманістичного мислення сучасної молоді, що спричинило жваву дискусію серед учасників конференції. У подальшій роботі секції активну участь взяли аспіранти та асистенти НАУ: *О.В. Смерчанський* «*Взаємозв'язок навчання та наукового дослідження в умовах інформаційного суспільства*», *І.П. Скиба* «*Інструментальне та предметне знання в системі вищої освіти*», *Т.Г. Шоріна* «*Процеси професіоналізації та спеціалізації суспільно-освітньої діяльності в суспільстві інформаційної доби*». У роботі секції також взяли участь і виступили з доповідями студенти НАУ *Ю.Д. Андрієвська*, *В.В. Кондратенко*, *Т.В. Мала*, *У.О. Челюскіна*, *Т.О. Чешук*.

Конференція виявила нові риси і проблеми взаємодії науки і вищої освіти в умовах інформаційного суспільства.

Л.Г. Дротянюк,
д-р філос. наук, проф.

XII Міжнародна конференція молодих істориків освіти, науки і техніки

23 травня 2008 р. Центром досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України спільно з Центром досліджень з історії науки і техніки ім.О.П.Бородіна Державного економіко-технологічного університету транспорту Міністерства транспорту та зв'язку України було проведено XII Міжнародну конференцію молодих істориків науки, техніки і освіти.

Головна мета конференції полягала в обміні молодими вченими — історика-

ми науки, техніки та освіти досвідом, інформацією й навичками наукової роботи, сприянні формуванню нового покоління молоді науково-історичної спільноти.

На конференції обговорювався комплекс питань, що стосуються таких історичних напрямів, як історія фізики, біології, техніки, залізничного транспорту, інформаційних технологій, архівної справи, наукових товариств, формування науково-історичного портрету вчених різних наукових галузей. Ця проблематика є надзвичайно актуальною та